

Demokratisering med ungt inflytande

Stadsledningskontoret i samverkan
med Kulturförvaltningen

Barnkonventionen Artikel 12-14 & 31. (2 & 6). 1989 antog FN barnkonventionen. Sverige ratificerade 1990, 26 år sedan.

Folkhälsomyndighetens målområde 1: Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande förutsättningarna för folkhälsan.

Ett av huvudmålen för barnpolitiken i Sverige är att barn och unga skall ges möjlighet till delaktighet och inflytande. Den gäller från 0 – 18 år.

2014 beslutade riksdagen om en ny ungdomspolitik med målet att alla ungdomar mellan 13 och 25 år ska ha makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Demokratiutredningen – låt fler forma framtiden – SOU 2016:5

Västra Götalandsregionen : "Samling för social hållbarhet - åtgärder för jämlik hälsa i Västra Götaland" - främja barn och ungas möjlighet att vara delaktiga i samhället samt att förstå och hantera sin omgivning och att känna framtidstro.

Göteborgs stad – stadens prioriterade mål: Göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande ska öka. *Stadens arbete ska inriktas på att möjliggöra deltagande och inflytande för grupper som vanligtvis inte är aktiva i beslutsprocesser.*

Göteborgsprinciper för medborgardialog - Barnens rätt att komma till tals ska särskilt beaktas

Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg, 2014. Ge varje barn en god start i livet och Ge barn fortsatt goda förutsättningar genom skolåren - Organisera och planera för elevers deltagande och inflytande i skola och samhälle.

Varför barn och ungas inflytande och delaktighet?

I samhället finns olika maktordningar – men i förhållande till barn och unga är det alla vi vuxna gemensamt som har makten och är vi som kan välja att ge plats och inflytande till barn och unga eller inte.

Vuxnas föreställningar om barn och unga

- Om de är beings or becomings
- Behov av skydd
- Kompetens
- Kapacitet
- Om vad som är bäst för barnen & unga

Vuxenheten är så grundläggande för att räknas som en fullvärdig människa att vi ser det som något naturligt att barn betraktas som ännu inte riktigt fullvärdiga människor.

(Barbro Johansson, docent i etnologi, Göteborgs universitet)

43 procent av 16-25 åringarna uppgav att de är intresserade av politik och 59 procent att de är intresserade av samhällsfrågor.

72 procent av unga i åldrarna 16-25 sa att de har deltagit i en politisk aktivitet under året.

Vid 2014 års val röstade 83 procent av förstagångsväljarna.

Var fjärde ung uppger att de knappt eller inte alls känner sig delaktiga i samhället.

En stor andel unga vet inte heller vart de ska vända sig om de vill påverka något i sin kommun.

Unga som är socioekonomiskt utsatta och unga med funktionsvariation upplever detta i ännu större utsträckning.

Unga män känner sig generellt mindre delaktiga än unga kvinnor.

Det finns däremot inga skillnader i upplevelsen av att vara delaktig eller möjligheten att påverka politiska beslut mellan unga med utländsk bakgrund och unga med svensk bakgrund.

Förutsättningar för barn och ungas inflytande (MUCF Fokus 10 - om ungas inflytande)

Rättigheter och lagar

Strukturer för inflytande

Arbets- och förhållningssätt hos de som möter unga

Individuella/kollektiva resurser

Strukturer för inflytande - Demokratiutredningen

- Fullmäktige bör anta regelverk för hur ungas perspektiv ska beaktas i den politiska beslutsprocessen.
- Unga ska bjudas in att påverka fler områden än de som traditionellt uppfattas som ungdomsfrågor.
- Viktigt att de förtroendevalda deltar i de möten och samråd som hålls med unga.
- Unga ska ges möjligheter att påverka den politiska beslutsprocessen i ett tidigt skede.
- De forum för ungas inflytande som finns i kommuner och landsting utgör en formell del av beslutsprocessen och att dessa forum får ett konkret stöd från kommunen.
- Öka representativiteten – Det finns ofta en överrepresentation av unga med högutbildade föräldrar och en underrepresentation av personer med utländsk bakgrund och unga från en socioekonomisk utsatt bakgrund.
- Försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder

Ungas egen organisering. Ungdomar verkar inom egna organisationer och driver egna intressen och frågor. Dock visar undersökningar att kommuner ofta vet väldigt lite om ungas egen organisering och de är inte är delaktiga i beslutsprocesser inför beslut som rör unga.

Använd nya och innovativa metoder för att samråda med unga.

Arbets- och förhållningssätt hos de som möter unga

Vi behöver bli självmedvetna i vår vuxennorm och i vår syn på barn och unga – som präglar hur vi arbetar inom och med de strukturer vi byggt och vårt bemötande.

De som möter unga är också en bredare grupp – alla vi som möter barn och unga i deras vardag, förskola, skola, fritid. Hur ser vi på barn och unga och deras rätt till inflytande och delaktighet.

Individuella/kollektiva resurser = handlar om ungas olika förutsättningar kopplat till grundläggande välfärdsresurser och till politiska resurser vilket påverkar kunskapen och nätverken som de unga har till sitt förfogande och de kollektiva resurserna och möjligheterna för unga att mobilisera kring frågor som berör dem.

Demokratisatsning med ungt inflytande

Strukturer för inflytande

- Stötta där projektet kan – ungdomsråden och ungdomsfullmäktige, stöd till ungt föreningsliv.
- Förslag kring olika åtgärder för att stärka strukturer för barn och ungas inflytande – barnombudsman, sänka rösträtten på försök.
- Höja kunskap om nya sätt, pröva nya sätt att öka inflytande.

Arbets- och förhållningssätt hos de som möter unga

- Öka kunskap – konferens med forskning kring tex barnsyn och syn på inflytande

Individuella/kollektiva resurser

- Viktigt med ungas egen organisering – synliggöra – demokratidagen. Vilka frågor unga själva driver.

Hundra barn – hundra varelser som är människor – inte någon gång i framtiden, inte först i morgon, utan nu ... just nu ... i dag. Det är inte någon värld i miniatyr utan en värld med, inte betydelselösa utan väsentliga, inte oskyldiga utan mänskliga, värderingar, dygder, brister, förhoppningar och önskningar. (Korczak)

Kontakt: [emma.corkhill@kultur,goteborg.se](mailto:emma.corkhill@kultur.goteborg.se)

Facebook: Demokratisatsningen